

GAZETA PABJANICKA

TYGODNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I INFORMACYJNY.

Sekretariat Redakcji
Pabjanice, ul. Kościuszki 14, tel. 67.

Telefon redaktora Nr. 250.

CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy 1 szpaltowy lub jego miejsce
I-sza strona i w tekście 25 gr., strona 4 szpalty. Nekrologi i nadesłane
po tekście 20 gr., strona 4 szpalty. Najmniejsze ogłoszenie 2 zł.
Fantazyjne 25 proc. drożej.

Prenumeratę pisma i ogłoszenia przyjmuje Administracja: w „Naszej Drukarni”,
(Dom Ludowy) Kościuszki 14, tel. 67.

Cena numeru 20 groszy.

Konto P.K.O. Nr. 66.636 (dopisek: Gazeta Pabjanicka).

Prenumerata kwartalna z odnoszeniem do domu 3 zł.

Pożyczka Narodowa.

Termin płatności VI-ej raty upływa w dniu 5 marca 1934 r.

Subskrybenci, którzy z jakichkolwiek powodów zalegali z ratami, mogą obecnie w terminie VI raty spłacić całą należność i uzyskać prawo do otrzymania obligacji poczynawszy od dnia 1 lipca 1934 roku **wraz z pierwszym kuponem**, obejmującym oprocentowanie pożyczki za czas od 1 stycznia 1934 r. Także wszyscy subskrybenci, którzy zadeklarowali początkowo spłatę pożyczki w 11 ratach mogą obecnie skorzystać z prawa spłaty wszystkich rat do dnia 5 marca 1934 r. i tem samem będą mogli otrzymać obligacje poczynawszy od 1 lipca 1934 r. wraz z pierwszym kuponem łącznie z subskrybentami, którzy płatność pożyczki rozłożyli na 6 rat.

Natomiast wszyscy subskrybenci, którzy nie skorzystali z rozłożenia płatności na 11 rat, o ile nie wpłacą 6-ej raty do dnia 5-go marca 1934 roku włącznie, tracą prawo do pierwszego kuponu, chociażby poprzednie raty płacili bez opóźnień. Niezależnie od

tego otrzymają obligacje nie w lipcu, lecz znacznie później, wraz z subskrybentami, którzy płatność Pożyczki Narodowej rozłożyli na 11 rat.

Termin płatności podatków w marcu.

Z dniem 5-go marca upływa termin składania obliczenia różnicy pomiędzy podatkiem dochodowym od uposażeń i dodatkiem kryzysowym, potrąconym w ciągu 1933 roku przez poszczególnych służbodawców, a podatkiem i kryzysowym dodatkiem, przypadającym do zapłaty od łącznego wynagrodzenia otrzymanego od wszystkich służbodawców razem w ciągu 1933 r.

1/4 kwoty przypadającej z powyższego tytułu do zapłaty należy uiścić w kasie Ekspozytury do dnia 5-go marca b. r.

Z dniem 15-go marca upływa termin płatności IV zaliczki podatku przemysłowego od obrotu na r. 1933.

Niewpłacone w terminie należności podatkowe, uważane są za zaległości i podlegają przymusowemu ściąganiu w drodze egzekucji.

Co czyni Rząd w sprawie zatrudnienia bezrobotnych.

Jedną z najpoważniejszych spraw, o którą troszczy się Rząd, jest zatrudnienie bezrobotnych. Uświadamiają sobie wszyscy, że sytuacja materialna bezrobotnych staje się coraz trudniejsza i jak najwcześniejsze rozpoczęcie na szeroką skalę robót publicznych nabiera specjalnego znaczenia. Uświadamiają sobie to doskonale władze państwowe, i dlatego wydają bardzo ostre zarządzenia, by miasta były przygotowane do rozpoczęcia robót publicznych już z dniem 1 kwietnia r.b. o ile tylko warunki atmosferyczne na to pozwolą. Nad opracowaniem przez samorządy planów technicznych i finansowych tych robót czuwają wojewodowie.

Plany robót publicznych muszą przewidywać zatrudnienie przedewszystkiem bezrobotnych robotników i pracowników, co dotychczas nie wszędzie i nie zawsze było przestrzegane. Rekrutacja robotników będzie szczególnie badana przez władze przy współudziale miejscowych czynników obywatelskich.

Fundusze na inwestycje, mające na celu zatrudnienie bezrobotnych, płynąć będą z Funduszu Pracy, z

Funduszu Inwestycyjnego i z funduszy samorządowych.

Ponieważ roboty w razie sprzyjających warunków atmosferycznych muszą być rozpoczęte nie później, niż 1 kwietnia r.b., wydział techniczny Magistratu pracuje intensywnie nad wykonaniem planów projektowanych robót. Już w pierwszej połowie marca mają być rozpoczęte roboty przygotowawcze, a to w tym celu, by do kwietnia wszystko było gotowe do uruchomienia robót w całej pełni.

Jakie roboty są projektowane, podawaliśmy już w poprzednim numerze Gazety.

P. komisarz Jabłoński pilnuje osobiście, aby wszystkie zarządzenia władz w sprawie zatrudnienia bezrobotnych były skrupulatnie wykonane na oznaczone terminy, a niektóre przygotowania terminy te nawet wyprzedzają.

Wobec takiego stanowiska Rządu i władz samorządowych, bezrobotni mogą z całą pewnością i spokojem oczekiwać polepszenia ich sytuacji w najkrótszym czasie.

Wybryki Obozu Wielkiej Polski.

W sali p. Budzińskiego organizacje żydowskie sjonistyczne urządziły bazar, dochód z którego przeznaczono na dożywianie najbardziej potrzebujących dzieci.

W ubiegły wtorek kilku wyrostków z pod sztandaru Obozu wpadło na salę z kijami, pobiło kasjerkę i znajdującą się na bazarze publiczność, a całe urządzenie zdemolowało.

Zawiadomione o tem władze policyjne zdołały ująć z tej paczki 6-ciu młodzieńców, których osadzono w areszcie w Łodzi.

Kto jest moralnym sprawcą tych wybryków, można było przekonać się we czwartek, podczas sprowadzenia aresztowanych do sądu, asystowali im bowiem opiekuni Obozu Wielkiej Polski.

Nazwisk nie będziemy wymieniali, lecz musimy tych panów przestrzec, że podleganie do tego rodzaju wybryków może dla nich źle się skończyć. Nie wolno popychać młodzieży, do wszczynania zwyczajnych burd.

Przysłowie mówi, że do czasu dzban wodę nosi.

Walka z partactwem dentystycznym.

W styczniu r. b. ukazało się rozporządzenie wykonawcze Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do ustawy o wykonywaniu praktyki lekarsko-dentystycznej. W myśl tej ustawy do zajmowania się zębocelnictwem i wprawiania zębów sztucznych uprawnione są osoby, posiadające obywatelstwo polskie oraz dyplom lekarza dentysty wydany przez odpowiedni wyższy zakład naukowy. Ustawa reguluje, również sprawę t. zw. techników dentystycznych. Otóż w myśl odnośnych przepisów osoby te jako nie posiadające jakichkolwiek kwalifikacji naukowych wykonywać mogą jedynie protezy zębowe wyłącznie na zamówienie i pod kierunkiem lekarza-dentysty, wzbронionem jest natomiast wszelkie stykanie się z pacjentami, wywieszanie szyldów, używanie jakichkolwiek tytułów i t. d.

W mieście naszym znajduje się kilkunastu osobników, którzy wykorzystując nieumiejętność społeczeństwa, uprawiali dotychczas bezkarnie swój proceder.

Obecnie, jak się dowiadujemy, miejscowe władze pod kierunkiem p. Komisarza Grzywaka przystąpiły energicznie do akcji mającej na celu zlikwidowanie szkodliwej działalności rzekomych „dentystów”. Ze względu na ochronę zdrowia publicznego należy akcję powyższą powitać z gorącym uznaniem.

W związku z powyższem odbyła się w dniu 28 lutego r. b. w Pabjanicach rozprawa karno-administracyjna na której za nielegalne zajmowanie się praktyką dentystyczną ukarane zostały następujące osoby: 1) Dziuba Jan grzywną 50 zł. lub 5 dni aresztu i konfiskatę narzędzi. 2) Szapocznik Izaak grzywną 35 zł. lub 4 dni aresztu i konfiskatę narzędzi. 3) Kassman Michał grzywną 250 zł. lub 14 dni

aresztu i konfiskatę narzędzi. 4) Marchewski Henryk grzywną 40 zł. lub 5 dni aresztu i konfiskatę narzędzi. 5) Grambor Jan grzywną 15 zł. lub 3 dni aresztu i konfiskatę narzędzi.

Przeciwko Joskowiczównie Surze prowadzi się rozprawę karną za spowodowanie ogólnego zakażenia jamy ustnej wskutek nieumiejętnego dokonania zabiegu dentystycznego. Sprawa przeciwko Kowadło Abramowi została odroczone z jednoczesnem zakwestjonowaniem narzędzi lekarsko-dentystycznych.

Z Partii Pracy.

W ubiegłą środę odbyło się zebranie dyskusyjne członków P. P. nad referatem p. inż. W. Wierzejskiego, wiceprezesa Zarządu Głównego na temat „W sprawie walki z kryzysem”.

Referat został odczytany przez dr. Eichlera, poczem wywiązała się ciekawa dyskusja, w której zabrali głos p. p. dyr. Tymieniecki, Nowak, Neugebauer, Kasperski, Eichler i inni.

Wychodząc z założenia, że sprawa walki z bezrobociem winna stać się naczelnym punktem programu walki z kryzysem, p. inż. Wierzejski rozpatruje szczegółowo rozmaite sposoby, mające tę sprawę uregulować.

Referat głęboko ujęty i oryginalnie pomyślany, bardzo zainteresował słuchaczy.

Walne zebranie P. T. K.

Zarząd Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, Oddział w Pabjanicach zwołuje na dzień 5 marca o godzinie 20-ej w sali Związku Nauczycielstwa Polskiego Walne Roczne zebranie członków.

Pamiętajcie o swym obowiązku i wnieście VI ratę „Pożyczki Narodowej”.

Kto uiści pełnych sześć rat do 5 b. m. włącznie otrzymuje już kupon.

Praktyczne wskazówki dla budujących domy mieszkalne.

Zdawałoby się, że jeżeli ktoś posiadając plan zatwierdzony na budowę domu, pieniądze oraz kosztorys sporządzony przez przedsiębiorcę, zdobył już wszystkie warunki do rozpoczęcia budowy. Praktycznie wygląda to w ten sposób, że w większości wypadków przy wznoszeniu domków dla własnego użytku, przedsiębiorca oferuje jaknajniższą sumę, aby otrzymać robotę, co w konsekwencji odbija się na jakości budynku.

Przysłowie: „To co tanie—to drogie” ma w budownictwie pełne zastosowanie.

Aby wybudować taniej, zakłada się płytkie fundamenty, wykonuje się cienkie ściany, belki drewniane o słabym przekroju, często bez izolacji fundamentów, konstrukcję dachową wykonuje się z drzewa wybrakowanego, dach pokrywa się papą pojedynczo i t. d.

Ponieważ dom buduje się raz na dziesiątki lat, a ten, kto buduje rzadko, zasięga porad fachowych, w przeciwnym razie powstają zabudowania, które już w najbliższych latach wymagają remontu i napraw stałych, co w rezultacie powiększa koszty wykonania budowy i kalkulację pierwotną nawet przy uwzględnieniu solidnej budowy.

A więc budujący powinien pamiętać i wiedzieć o tym, że fundament musi być założony na stałym gruncie i przynajmniej na głębokości 1 mtr. od ziemi, ażeby zabezpieczyć budynek od pęknięć. Pęknięcia i wysadzenia powstają na skutek zamarzania ziemi, która przy płytkich fundamentach zamarza również pod budynkiem i powoduje rozsądzanie. Ta-

kich popełnianych budynków na terenie miasta mamy dość dużo, co dowodzi, że budowano „oszczędnie”.

Ściany w domach murowanych wykonuje się zwykle dla oszczędności na półtorej cegły. Pomieszczenia w takich ścianach, przy silnych i długotrwałych mrozach są zimne i wymagają opalania nieraz po 2 razy dziennie. To co się zaoszczędziło na cegle, wydaje się później na węgiel. Praktyczniej będzie wykonywać ściany zewnętrzne na półtorej cegły grubości z próżnią w środku. Taka kilkucentymetrowa próżnia utrzymuje ciepło lepiej od ściany grub. 2 cegły, zabezpiecza od wilgoci i pomiaszczenia wewnątrz są suche, gdyż ściany z próżnią wysychają szybciej od ścian bełnych. Próżnia w ścianach odgrywa tę samą rolę, co próżnia między podwójnymi oknami. Nie okna zimowe, wstawiane na zimę zabezpieczają pomieszczenie od zimna z zewnątrz, a tylko izolacja powietrza, znajdująca się pomiędzy szybami.

W Pabjanicach mało spotyka się ludzi odważnych, którzy zdecydowaliby się na wprowadzenie w budynek mieszkalnym jakichkolwiek innowacji, ale tylko z tego względu, że niema takich budowli, na których można się wzorować.

Mając doświadczenie w tym kierunku, radzę zaryzykować tym, co będą budowali dla siebie domy mieszkalne, wykonać ściany z próżnią.

Na fundamencie powinno się nałożyć izolację z papy 2 razy, raz nad ziemią, drugi raz na fundamencie. Papa podwójna musi być smołowana, żeby nie wchłaniała wilgoci.

Podłoga na parterze. Często się słyszy od mieszkańców pomieszczeń parterowych, że zimno ciągnie w nogi, chorują na reumatyzm i t.p. narzekania. Powodem tego jest nieodpowiednio zbudowana podłoga (deski przybite na legarach). Podłoga, która by zadośćuczyniła wszystkiemu, powinna być urządzona tak samo, jak strop (sufit) z wsuwanką i polepą. Będzie to droższe wykonanie od zwykłej podłogi, ale zato zdrowsze dla mieszkańców i cieplejsze.

Podłogi nigdy nie należy malować w pierwszym roku użytkowania, gdyż drzewo przy wysychaniu nie mając ujścia dla wilgoci, szybko się niszczy.

Często się zdarza, że pod podłogą budujący zasypuje pustą prze-

strzeń piaskiem. Takiej podsypki należy unikać, gdyż piasek wchłania wilgoć i utrzymuje ją stale, co jest powodem niszczenia drzewa przez grzyb. Podłogę powinno się zakładać ponad poziomem terenu najmniej 30 cm. dla zabezpieczenia od wilgoci.

Im wyżej założona podłoga, tem lepiej dla budynku i mieszkańców.

Pod podłogą należy wykonać na powłokę próżnię około 20 cm., a powierzchnię ziemi powinno się zakryć warstwą stałą np. gruz z

wapnem, szlaka ubita z cementem lub glina.

Ziemia pod podłogą bez trwałej nawierzchni jest niebezpieczną dla drzewa, gdyż posiadając w sobie składniki roślinne, łatwo wychowuje grzyby.

Przestrzeń pusta pod podłogą powinna mieć otwory dla przewiewu powietrza, gdyż mury jak i drzewo się pocią, a więc musi być ujście dla pary.

d. c. n.

Z Komitetu Dni Przeciugruźliczych.

Na wezwanie Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciugruźliczych” w Łodzi do miejscowych władz samorządowych, Towarzystwo Przeciugruźlicze w Pabjanicach łącznie z Zarządem miasta, zorganizowało na terenie naszego miasta akcję przeciugruźliczą w okresie od 10 grudnia 1933 roku do 10 stycznia 1934 r. Komitet wykonawczy tej akcji pod przewodnictwem prezesa Pabj. Tow. Przeciugruźliczego p. dr. Eichlera, utworzył sekcję propagandowo-odczytową oraz finansową.

Akcja propagandowa ogólna polegała na umieszczaniu odpowiednich komunikatów i hasel w „Gazecie Pabjanickiej”, rozpowszechnieniu 5000 ulotek przeciugruźliczych, wywieszeniu plakatów propagandowych. Dalej zorganizowano 2 pogadanki dla młodzieży starszych klas szkół powszechnych. Odbyły się one w sali kinoteatru; wygłosiła je p. dr. M. Piotrowska, ilustrując przemówienia odpowiednimi przezroczkami. Na pogadankach tych było ok. 1650 osób. W szkołach średnich pogadanki wygłosili lekarze szkolni.

Dnia 7 stycznia b. r. odbyła się w kinoteatrze miejskim akademja przeciugruźlicza z programem następującym: p. dr. Eichlera: zagajenie akademji i podkreślenie działalności walki społecznej z gruźlicą; p. dr. Wernic z Warszawy, prezes Rady Głównej Pol. Tow. Eugen. wygłosił odczyt p.t. „Eugenika a gruźlica”; 3) p. dr. Swider: „O zapobieganiu gruźlicy”, t.j. o stronie gruźlicy, drogach jej szerzenia się i sposobach jej wystrzegania się. Na akademji było około 500 osób. Koszty urządzenia akademji pokryła Ubezpieczalnia Społeczna w Pabjanicach.

Z inicjatywy Pabjan. Komitetu Dni Przeciugruźliczych” odbyła się akcja propagandowa również na prowincji: w Zd. Woli wygłosił pogadan-

kę dla dorosłych dnia 3 lutego b. r. p. dr. Pawlikowski (obecnych 300 osób); w Żelowie dnia 11 lutego b. r. p. dr. Deczyński (również około 300 osób). Przezroczki własnych do powyższych pogadek dostarczyła Ubezpieczalnia w Pabjanicach. Prócz tego p. dr. Eichler wygłosił pogadankę w Pabjanicach w Związku Rezerwistów (obecnych 200 osób).

Akcja finansowa polegała na zbieraniu ofiar na walkę z gruźlicą. Dnia 11 stycznia urządzono dzień znaczka. W zbiorce ulicznej brało udział 14 par. Zebrano zł. 90 gr. 58. Poza tem odbywała się zbiórka datków na listy ofiar, skierowane do tutejszych zakładów przemysłowych i handlowych oraz sprzedaż znaczków przeciugruźliczych wśród lepiej usytuowanych mieszkańców miasta. Ze sprzedaży znaczków otrzymano zł. 280, z listy ofiar wpłynęło 521 zł. 26 gr.

Pod względem propagandowym akcja ogarnęła szerokie sfery miejscowego społeczeństwa, obejmując również młodzież szkolną. Komitet starał się wyzyskać wszelkie dostępne środki propagandy i ma przeświadczenie, że cel akcji, t.j. zainteresowanie społeczeństwa sprawą gruźlicy i walki z nią, został osiągnięty.

Pod względem finansowym akcja w porównaniu z rokiem ubiegłym dała wyniki nieco lepsze pomimo przeżywanego obecnie kryzysu. Akcja finansowa spoczywała w rękach p. dr. Broniatowskiego. Funkcję sekretarza pełnili: p.p. Fokczyński i Michniewicz.

**Czy jesteś już członkiem
L. O. P. P.**

Nowe władze w Zw. Inwalidów Wojennych.

W dniu 18 lutego r. b. odbyło się Walne Zebranie Miejsowego Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Pabjanicach przy ul. Kościuszki Nr. 14 w lokalu Zw. Legionistów Polskich, przy obecności 116 członków.

Na zebraniu tem został wybrany nowy Zarząd w następującym składzie: przewodniczący—Tosik Aleksander, zastępca—Szczerkowski Aleksander, sekretarz—Gębalski Karol, zastępca—Skinder Zofja, skarbnik—Kuśmirek Józef, zastępca—Pierzchała Józef.

Tekst Nowej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasada powyższa stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Sejm przedłożony mu projekt budżetu w całości odrzuci z tem, że Rząd w ciągu dni siedmiu od odrzucenia prześle do Sejmu nowy projekt budżetu lub prowizorium budżetowego i że wydatki, czynione przez Rząd według zeszłorocznego budżetu, nie mogą być wyższe w poszczególnych pozycjach od zaprojektowanych w budżecie odrzuconym.

VIII. WOJSKO.

46. Wojsko jest siłą obronną Państwa, stojącą na straży bezpieczeństwa i praw zwierzchnich Rzeczypospolitej.

Wszyscy obywatele są obowiązani do służby wojskowej i świadczeń na rzecz obrony Państwa.

47. Prezydent Rzeczypospolitej zarządza corocznie pobór rekruta w granicach ustalonego kontyngentu.

Zmiana kontyngentu wymaga aktu ustawodawczego.

48. Prezydent Rzeczypospolitej wydaje dekrety w zakresie zwierzchnictwa sił zbrojnych, a w szczególności określi dekretem organizację naczelną władz wojskowych, oznaczając w nim sposób kontrasygnowania aktów wydawanych przez siebie jako Zwierzchnika Sił Zbrojnych. Prezydent Rzeczypospolitej postanawia o użyciu sił zbrojnych do obrony Państwa. W razie mianowania Naczelnego Wodza, prawo dysponowania siłami zbrojnymi przechodzi na niego. Za-

5) akty związane z dowództwem, Naczelnny Wódz odpowiada przed Prezydentem Rzeczypospolitej, jako Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych.

IX. SĄDY.

49. Sądy wymierzają sprawiedliwość w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Przez wymiar sprawiedliwości sądy strzegą ładu życia zbiorowego i kształtują moralność społeczeństwa. Sędziowie są w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawisli. Orzeczenia sądowe nie mogą być zmienione ani uchylane przez inne organa władzy. Sądy nie mają prawa badać ważności aktów ustawodawczych, należycie ogłoszonych.

50. Sędziów mianuje Prezydent Rzeczypospolitej, jeżeli ustawy inaczej nie stanowią. Sędzia może być złożony z urzędu, zawieszony w urzędowaniu, przeniesiony na inne miejsce lub w stan spoczynku, wbrew swojej woli, jedynie mocą orzeczenia sądowego i tylko w przypadkach ustawą przewidzianych.

Zasada ta nie dotyczy przypadku, gdy przeniesienie sędziego na inne miejsce urzędowania lub w stan spoczynku jest wywołane zmianą w ordynacji sądów, postanowioną przez akt ustawodawczy. Prezesi sądów mogą być nawet poza reorganizacją przenieszeni do sądu wyższego na stanowiska sędziowskie.

51. Nikt nie może być pozbawiony sądu, któremu z prawa podlega, ani karany za czyn, przez prawo niezabroniony ani też zatrzymany bez nakazu sądu dłużej, niż 48 godzin. Sądy wyjątkowe są dopuszczalne tylko w przypadkach przewidzianych w ustawie. Ustawy przeprowadza się, iż od karnych orzeczeń władz administracyjnych zapadłych w pierwszej instancji, służyć będzie prawo odwołania się do sądu.

52. Powołuje się: a) Sąd Najwyższy do

spraw sądowych, cywilnych i karnych; b) Najwyższy Trybunał Administracyjny do orzekania o legalności aktów administracyjnych, oraz c) Trybunał Kompetencyjny do rozstrzygania sporów o właściwość między sądami a innymi organami władzy. Odrębną organizację sądów wojskowych ich właściwości, tok postępowania oraz prawa i obowiązki członków tych sądów określa Ustawy.

53. Do orzekania w sprawach ministrów, senatorów i posłów pociągniętych do odpowiedzialności konstytucyjnej—powołuje się Trybunał Stanu, złożony z Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, jako przewodniczącego, oraz 6-ciu sędziów. Sędziów Trybunału Stanu i ich zastępców powołuje na okres trzyletni Prezydent Rzeczypospolitej z pośród sędziów sądów powszechnych, przedstawionych w liczbie podwójnej w połowie przez Sejm w połowie przez Senat, z równomiernym uwzględnieniem kandydatów każdej z Izby Ustawodawczych.

X. ADMINISTRACJA PAŃSTWOWA.

54. Administracja państwowa jest służbą publiczną. Jej organami są: a) administracja rządowa, b) samorząd terytorjalny, c) samorząd gospodarczy.

55. Dla celów administracji ogólnej, Państwo będzie podzielone pod względem terytorjalnym na obszary administracyjne, a mianowicie: województwa, powiaty oraz gminy miejskie i wiejskie. Podział na województwa określi ustawa; podział województw na powiaty, a powiatów na gminy określi rozporządzenia Rady Ministrów. Gminy miejskie mogą, w warunkach oznaczonych ustawą, otrzymać w zakresie administracji ogólnej uprawnienia powiatu lub województwa grodzkiego.

d. c. n.

Spółdzielcy budują samolot „SPOŁEM”.

Związek Spółdzielni Spożywców R-ej Polskiej i Zw. Rewiz. Spółdz. Wojskowych wydały odezwę, w której wzywają spółdzielców do udziału w składkach na samolot „SPOŁEM”.

Samolot ten przeznaczony jest na Europejski Lot Okrężny—Challenge 1934 r.

Ofiary i składki przyjmuje się we wszystkich sklepach Spółdzielczego Stowarz. Spożywców „Społem” w Pabjanicach oraz w biurze, ulica Łaska Nr. 36.

W skład lokalnego komitetu

wchodzi pp.: M. Tomczak, T. Piecho-
ta, F. Papiewski, W. Dąbrowka, A. Wypych, A. Dajniak, A. Majewski, Wł. Majchrowski, Wł. Wyrzykowski, J. Kanar i St. Łubiś.

Niewątpliwie wszyscy członkowie Spółdzielni „Społem” pośpieszą z ofiarami choć najdrobniejszymi na tak piękny cel. Polska, która zdobyła pierwsze miejsce w Chaleng’u 1932 r. na polskim samolocie dzięki nieodżałowanej pamięci Zwirce i Wigurze, musi i u siebie w b. r. stanąć przygotowana do rozgrywki.

Praktyczne wskazówki dla abonentów Elektrowni.

„Panie Inżynierze! niech mi Pan wyjaśni dlaczego żarówka w mojej fabryce zużywa się szybko? W ubiegłym tygodniu założyłem kilka nowych, a już cztery z nich są niezdadne do użytku, bo druciki w żarówkach są przepalone.”

Chętnie wyjaśnię Panu tembardziej, że ta kwestja jest ważną dla całego ogółu abonentów, posiadających instalacje dla oświetlenia elektrycznego. Otóż nim wskażę Panu przyczyny od których zależna jest żywotność żarówki, opiszę z czego się składa to pospolite dziś źródło światła. Jak Pan wie w żarówce, znajduje się drucik zamknięty w bańce szklanej przez który przepływa prąd elektryczny o określonym napięciu w woltach i natężeniu w amperach. Prąd na skutek oporu, jaki pokonać musi przepływając przez metal drucika nagrzewa drucik do białego żaru. Bańka zaś jest doskonale wypróżniona w tym celu, aby uchylić odpływ ciepła przez powietrze i uzyskać wyższą temperaturę i silniejszy blask drucika. Z tego żarzącego się drucika otrzymujemy promieniowanie światła i promieniowanie niewidzialne (podczerwone). Jakość promieniowania zmienia się zależnie od temperatury drucika, temperatura zaś od granicy topliwości: drucik wykonany jest z metali trudno topliwych (wolfram, osm i t.p.) przy czem należy zaznaczyć, że promieniowanie światła jasne (białe) zaczyna się od temperatury około 1300° C. Jak widzimy promieniowanie jest zależne od dzielności elektrycznej, na którą składają się napięcie i natężenie prądu przepływającego w czasie jednej sekundy przez drucik. Tą dzielność oznaczamy w watach, biorąc w naszych czasach jako jednostkę oświetlenia żarówkami stosunek 1 watt — 1 świeca.

Jeżeli Pan kupuje żarówkę dajmy na to o dzielności 40 watt na napięcie 220 wolt, to natężenie prądu,

Na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą.

Po odczycie w Stowarzyszeniu Kobiet Katolickich, jaki wygłosiłam dnia 11 lutego r. b. „O polskiej emigracji”, łącznie z akcją ogólnokrajową Walki o Szkołę Narodową dla Polaków poza granicami Kraju, złożyła na moje ręce przewodnicząca Stowarzyszenia, p. Bartnicka, sumę 22 zł., jako ofiarę na szkołę polską zagranicą.

Przekazawszy natychmiast powyższą sumę Miejscowemu Komitetowi na ręce p. dyr. Botnera, wice-przewodniczącego Komitetu, jednocześnie składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie, Stowarzyszeniu Kobiet Katolickich za hojną ofiarę, która była najlepszą wymową serc, rozumiejących potrzeby naszego wychodźstwa.

A jednocześnie dziękuję wszystkim moim słuchaczkom i słuchaczom zarówno ze Stow. K. K. jak i „Orlecia”, gdzie miałam też treści referat dnia 14 lutego za tę przepiękną ciszę poważne skupienie i łzy wzruszenia, które były wymownym świadectwem łączności Kraju z Emigracją.

H. Salska.

Inż. Frydrychowski.

List do Redakcji.

Komisja likwidacyjna b. Spółdzielni Spożywców „Związkowiec” w Pabjanicach rozesłała swym członkom wezwania z żądaniem uzupełnienia i wpłacenia udziałów do wysokości zadeklarowanych, które zostaną pokryte zobowiązania Spółdzielni.

Obowiązujący udział r. b. Spółdzielni „Związkowiec” wynosił zł. 30., a ponieważ ogromna większość członków tej Spółdzielni miała zaledwie kilka złotych na swych udziałach, dopłaty te w obecnym kryzysie są bardzo uciążliwe i dla wielu bezrobotnych niemożliwe do uzupełnienia.

W związku z powyższem dało się zauważyć pewne zaniepokojenie i ogromne poruszenie w mieście, celowo wyzykiwane przez ludzi złej woli, którzy nieświadomionych członków naszej Spółdzielni, jak również i szerszy ogół mieszkańców miasta starają się przekonać że Spółdzielnia „Społem” w roku bieżącym żadnych zwrotów członkom swym nie wypłaci, a w niedalekiej przyszłości tak samo zażąda od swych członków dopłat, jak to czyni obecnie Komisja likwidacyjna „Związkowca”.

Do tego rodzaju rozsiewanych wieści ogromna większość naszych członków jak również i szerszy ogół mieszkańców miasta nie przywiązuje żadnej wagi, gdyż zdaje sobie dokładnie sprawę w jakim celu tego rodzaju pogłoski są rozsiewane, lecz ażeby

uspokoić tych wszystkich którzyby mogli dać wiarę złośliwym wersjom, oświadczamy, że Spółdzielnia Spożywców „Społem” w Pabjanicach tak samo jak w latach poprzednich wypłaci swym członkom zwroty od zakupów i dywidendę od udziałów, tak samo jak i w latach ubiegłych zwiększy swe fundusze społeczne, które obecnie wynoszą już zgórą Zł. 300,000, i tak samo jak w roku ubiegłym wykaze się czystą nadwyżką, którą przedstawi swym członkom na najbliższym zebraniu w marcu r. b.

Na jakich fundamentach Spółdzielnia nasza jest oparta niech posłuży przykład z którego wynika, że gdyby Spółdzielnia „Społem” przez następnych 30 lat żadnych zwrotów nie wypłacała swym członkom, gdyby przez tenże trzydziestoletni okres nie wykazywała żadnych nadwyżek lecz nawet straty po zł. 10,000. — rocznie, to wówczas jeszcze nie miałaby potrzeby zwrócenia się do swych członków po udziały, które obecnie wynoszą zgórą Zł. 102,000.

Takie są podstawy gospodarcze naszej Spółdzielni o którą rozbija się zła wola rozsiewaczy nieuzasadnionych plotek, a tych którzy na chwilę mogli zwątpić utrwali w przekonaniu, że w Spółdzielni „Społem” żaden ciężko zapracowany grosz członka czy wkładcy nigdy przepaść nie może.

A. Dajniak.

KRONIKA.

Osobiste.

Najserdeczniej dziękuję na tej drodze wszystkim organizacjom i osobom za złożone mi życzenia imienne. Szczególniej zaś personelowi K. K. O. m. Pabjanic i M. Z. E.

R. Jabłoński,

Ofiary.

Zamiast przyjęcia imieninowego p. Komisarz Rządowy R. Jabłoński złożył na rzecz T-wa Pomocy Bezrobotnym Zł. 50.—

Zamiast życzeń z okazji Imienin p. Komisarza Rządowego R. Jabłońskiego, personel K. K. O. składa Zł. 41.—, i personel M. Z. E. Zł. 20.— na rzecz T-wa Pomocy Bezrobotnym, którego inicjatorem jest p. Komisarz.

Z „Legionu Młodych”.

W Pabjanickim Obwodzie Legionu Młodych odbyło się w środę, dnia 28 lutego r. b. pierwsze zebranie 3-go kursu kandydatów z prelekcją leg. kom. Henryka Kleppera na temat „Deklaracja Ideowa”. Następnym referat p. t. „Bolszewizm, faszyzm i hitleryzm a L. Mł.” wygłosił dn. 9 marca leg. Marjan Sciabiorek. Przybycie wszystkich kandydatów obowiązkowe.

Ze Zw. Naucz. Polskiego w Pabjanicach.

W sobotę, dnia 3 marca r. b. o godz. 17-ej w lokalu Ogniska Z. N. P. odbędzie się pod przewodnictwem kol. Fl. Papiewskiego zebranie nauczycielstwa, prowadzącego oddziały drugie, oraz przewodniczących poszczególnych sekcji samokształceniowych celem omówienia spraw związanych z najbliższymi pedagogicznymi konferencjami rejonowymi.

Kąpiel dla dzieci.

Dowiadujemy się że firma Kru-sche i Ender udzieliła swojej łaźni dla użytku biednej dziatwy we wtorki środy i czwartki w godzinach od 9 — 10. Kąpiel odbywać się będzie pod nadzorem higienistek, a dzieci będą posyłani po 50-ejoro.

Fałszywe pogłoski.

Od kilku dni krążą po mieście pogłoski jakoby miał być nałożony podatek od szyldzików na drzewach

mieszkań. W sprawie tej zwróciliśmy się z zapytaniem do Zarządu Miejskiego i tam nam oświadczono że są to fałszywe pogłoski ludzi złej woli. Zdanego podatku nie będzie i radzimy wszystkim, którzyby pośpieszyli się i usunęli swe tabliczki o umieszczenie takowych w swoim miejscu i o niedawanie posłuchu fałszywym pogłoskom.

Baczność Peowiacy!

W niedzielę, dnia 4-go marca r. b. punktualnie o godz. 11-ej w lokalu Federacji odbędzie się miesięczne zebranie członków Zw. P. O. W., na którym ob. kom. Krakowski zda sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia delegatów P. O. W. Okręgu łódzkiego oraz ob. Fr. Papiewski zreferuje Ustawę o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego z dnia 23 marca 1933 r. Obecność wszystkich członków Związku obowiązkowa.

Komenda Placówki.

Ze Związku Strzeleckiego.

W ubiegłą sobotę odbyło się ogólne zebranie Związku Strzeleckiego celem dokonania wyboru prezesa i członków zarządu.

Powołano na prezesa Strzelca p. Freislera Kazimierza, oraz zarząd w następującym składzie: p. Władysław Józef, p. Mielczarek Edmund, i p. Maciszewskiego Władysława. Do Komisji Rewizyjnej weszli: p. p. dyr. Goliński, prof. Czekay i p. Luboński.

Z życia Makkabi.

Zarząd T-wa Makkabi na ostatnim posiedzeniu postanowił, że ze względu na ciężkie warunki materialne zlikwidować swą orkiestrę dętą, istniejącą przy Towarzystwie już od szeregu lat.

Sprostowanie.

W zeszłym numerze Gazety podaliśmy skład Komisji Szacunkowej dla podatku przemysłowego. Okazuje się, że zakradła się pewna niedokładność, gdyż w skład Komisji jako członek 10-ty wchodził p. Obuchowski i zamiast p. Pawłowskiego, który wylosował się, wchodzi p. Lipmanowicz.

**Kino
Miejskie**

REWELACYJNA NOWOŚĆ!!!

Pierwszy film produkcji austriackiej w języku niemieckim w mile brzmiącym dialekcie wiedeńskim

PRZYGODA na LIDO

W roli głównej ulubieniec publiczności wiedeńskiej

Alfred Piccaver

oraz

**Nora Gregor
Szoke Szakall**

Czwartek, piątek, sobota i niedziela

Potężne ureydzioło dźwiękowe wytwórni „Sowkino-Moskwa“

BURLAK ARTEM

Wielki dramat z życia ludu rosyjskiego podług słynnej powieści MAKSYMA GORKIJA.

NADPROGRAMY: Tygodniki PAT'A, FOX'a i PARAMOUNTU oraz Reportaż z podróży ministra BECKA do Moskwy.

KRONIKA.

Komitet Obchodu Uroczystego Imienia marszałka Piłsudskiego.

W dniu dzisiejszym w lokalu Rady Grodzkiej BBWR, zbiera się Komitet Obchodów Narodowych, celem ustalenia programu Obchodu Dnia Imienia marsz. Piłsudskiego.

Dowiadujemy się, że Komitet chce uczcić ten dzień specjalnie uroczysto w b.r., w związku z wielkimi posunięciami Marszałka jak na terenie polityki zagranicznej, tak i wewnętrznej.

Z Rady Grodzkiej BBWR.

W ubiegły wtorek odbyło się organizacyjne posiedzenie komitetu wyborczego BBWR.

W skład Komitetu weszli przedstawiciele organizacji, które zgłosiły swój akces do Bloku Wyborczego.

Do tej pory przystąpiły następujące organizacje:

- 1—9) Federacja P. Związków Obrońców Ojczyzny (9 organizacji).
10. I Stow. Właśc. Nieruchom.
11. Resursa Rzemieślnicza.
12. Zw. Związków Zawodowych.
13. Związek Handlowców.
14. Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześcjan.
15. Zw. Naucz. Szkół Powsz.
16. Korporacja Tkaczy.
17. Centr. Komitet Zjednocz. organizacji kobiecych.
18. Zw. Pracy Obyw. Kobiet.
19. Partja Pracy.

Tak liczne zapisywanie się do Bloku wyborczego, mającego jedynie gospodarcze cele na widoku, dowodzi dobitnie, że wszystkie sfery naszego miasta zdają sobie doskonale sprawę, iż rada miejska i magistrat nie mogą być terenem rozgrywek partyjnych.

Tylko grupowanie się w Bloku pod hasłem naprawy gospodarki miejskiej, może liczyć na powodzenie w wyborach.

Komunikat.

Zarząd Związku Rezerwistów — Kolo w Pabjanicach niniejszem zawiadamia, że w sobotę, dnia 3 marca r. b. w lokalu własnym (Zamkowa 61) odbędzie się Doroczne Walne Zebranie w I-ym terminie o godz. 19-ej, w II-gim terminie o godz. 19.30. Obecność wszystkich członków bezwarunkowo obowiązkowa.

Porządek obrad: 1) Zagajenie i wybór Prezydium zebrania. 2) Odczytanie protokołu z ostatn. Walnego Zebrania. 3) Sprawozdanie z działalności Zarządu. 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 5) Dyskusja nad sprawozdaniem. 6) Wybór Prezesa. 7) Wybór Zarządu. 8) Wybór Kom. Rew. 9) Wybór Sądu Koleżeńskiego. 10) Wolne wnioski.

Zarząd Zw. Rezerw.

Krwawe zajście.

W ubiegłym tygodniu r.b. do zagaju Frydrychowskiego Franciszka we wsi Las Zawadzki, gm. Chociw,

udał się Iżykowski Piotr lat 17 ze swym kolegą, gdzie urznięli dwa kije. Widząc to Frydrychowski, począł ich gonić, przyczem wystrzelił do uciekających chłopaków z fuzji i ranił Iżykowskiego Piotra śrutem. Dochodzenie w powyższej sprawie prowadzi policja w Widawie.

Pożar szkoły.

W ubiegłym tygodniu we wsi Stara Poczta, gm. Wygiełzów, spalił się dach na drewnianym budynku szkolnym, należącym do Zarządu gm. Wygiełzów. Straty wynoszą 200 zł. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy w kominie.

Kradzież.

W ubiegłym tygodniu na szkodę Brema Mendla, zam. w Łasku niejaki Dawidowicz Mendel z Łasku skradł 35 skór niewyprawionych, wartości 250 zł. Sprawca został przekazany władzom sądowym.

Usiłowanie samobójstwa.

Niejaka M. R. w wieku lat 27. zamieszkała przy ul. Pięknej Nr. 4, w celu samobójczym napiła się esencji octowej. Lekarz Ubezpieczalni po przepłukaniu żołądka, skierował chorą w stanie poważnym do szpitala.

Dane, dotyczące zachorowań i zgonów na choroby zakaźne w Pabjanicach za 1933 r.

Choroba	Ilość zachor.	Ilość zgonów
Dur brzuszny	28	4
Czerwonka	4	—
Płonica	126	—
Błonica	55	1
Odra	38	—
Róża	26	—
Krztusiec	296	—
Jaglica	16	—
Gruźlica	319	59
Grypa (Hiszp.)	2671	—

Największe nasilenie na płonicę we wrześniu 18 zachorowań, na gruźlicę w październiku 78 zachorowań, na grypę w styczniu 742 zachorowań, na błonicę w listopadzie 11 zachor., na krztusiec w sierpniu 81 zachorow.

W stosunku do roku 1902 odra wykazuje zmniejszenie zachorowań o 93 proc. Płonica wykazuje o 13 zachorowań więcej, niż w roku 1932. Gruźlica wykazuje znaczne nasilenie 33,2 proc., zgony jednak zmniejszyły się o 17 wypadków.

Od Redakcji.

Redakcja „Gazety Pabjanickiej“ niniejszem stwierdza, że wg. zebranych informacji, notatka umieszczona w Nr. 36 Gazety z dnia 24-go września 1933 r. p.t. „Zjada polski chleb i lży Polskę“, a dotycząca Alfreda Leona, została umieszczona skutkiem mylnego reportażu, w związku z czem Redakcja wyraża p. Alfredowi Leonowi ubolewanie z powodu doznanych przykrości.

Zgodnie z rozporządzeniem Pana Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1933 roku (Dz. U. Nr. 94, poz. 733) oprocentowanie wkładów oszczędnościowych z dniem 1 stycznia 1934 roku zostało obniżone jak następuje:

1. złożonych na żądanie . . . 4 1/2% w stos. roczn.
2. z 1-miesięcznym wymów. 5 1/2% „ „ „
3. z 3-ch miesięcznym wymów. 6 1/2% „ „ „
4. w rachunkach czekowych . 4% „ „ „

Bank Ludowy w Pabjanicach.

Z kraju i zagranicy.

W ubiegłym tygodniu Pan Prezydent Rzeczypospolitej zamianował dotychczasowego wiceministra skarbu p. Wacława Jędrzejewicza Ministrem W.R. i O.P. Pan Premier Janusz Jędrzejewicz, obejmując stanowisko szefa Rządu, zatrzymał tekę ministra W.R. i O.P. i dopiero obecnie z tego stanowiska zrezygnował.

Jak wynika z oświadczenia nowego ministra oświaty, będzie on kontynuował politykę swego poprzednika.

Na czoło aktualnych zagadnień wysuwa się sprawa rewizji konkordatu.

Statek polski „Cieszyn“ został uwięziony przez lody w zatoce Finskiej. Widocznie zagraża mu poważne niebezpieczeństwo gdyż wysłała S.O.S.

Trzej Bułgarzy, oskarżeni przez władze niemieckie o udział w podpaleniu reichstagu, zostali w bieżącym tygodniu odesłani samolotem do granicy rosyjskiej. Wszyscy trzej przybyli do Moskwy, gdzie zgotowano im nadzwyczajną owację. Dymitrow udzielił przedstawicielom prasy obszernego wywiadu.

Z „Głosu Nauczycielskiego“.

Pod ostrym kątem.

DIALOG uposażeniowy.

„Jam jest Uposażenie twoje które cię wiedzie na stos, zresztą zgodnie z twoją wolą.“

1. Nie będziesz miał innego uposażenia, ani dochodów, czy źródeł dochodów, słowem ubocznych zajęć płatnych.

2. Nie będziesz brał Mnie nadaremno, bowiem opłacisz Mną przedewszystkiem składki, podatki, pożyczki zaliczki i kupisz drzewo dla szkoły.

3. Pamiętaj, abyś dzień pierwszy miesiąca święcił, wydając Mnie dnia tego całkowicie gdzie należy.

4. Czuj Mię — to może urosną gdy zgrzybiejesz.

5. Nie zabijaj nauką własnych dzieci, wystarczy jeśli to zrobisz z cudzemi.

6. Nie cudzołóż, to znaczy nie łóż na swoje zachcianki cudzych pieniędzy i nie podpisuj weksli.

7. Nie kradnij dnia zapłaconego na swoje potrzeby.

8. Nie mów bo ściany mają uszy.

9. Nie pożąday żony i dzieci, 10. Ani żadnej rzeczy, która kulturą jest, gdyż Dziennik Urzędowy starczy ci za wszystko, co możesz pięknego użyć na tym padole.

Będziesz miłował Mnie za miłojny i cierpieł za tych, którzy miliony mają.

M. N.

ZARODOWA HODOWLA

kur Karmazynów, Wyandottów białych, indyków rasy mamut, królików czesankowych Angora

Jadwigi Dąbrowskiej w Rydzynach

Poczta Pabjanice. Skrz. poczt. Nr. 11 nagrodzona medalami: złotym i srebrnym na wystawach w Łodzi, Pabjanicach i Toruniu.

SPRZEDAŻE

kurczęta jednodniowe, jaja wylęgowe. Jesienią koguty i dobrze wyrosnięte indy.

Hodowla brała udział w konkursie wszechpolskim w Rębkowie z dobrym wynikiem niesności.

Hodowla jest zakwalifikowaną przez Łódzką Izbę Roln.

Lekarz - dentysta

F. Klejnert-Lewinowa

ul. Zamkowa 7

Przyjmuje od godz. 9 rano do 2 po poł. i od 4 do 8 wiecz., w niedziele i święta od 9—1 p.p.

Zaginął weksel in blanco na Zł. 1000.—

z wystawienia Leona Wandachowicza adres: Pabjanice, ul. Kilińskiego 15. Weksel ten odebrałem od prez. Rursy Rzemieślniczej, jako kaucję przy dzierżawie bufetu. Weksel powyższy unieważniam i ostrzegam przed nabyciem.

Leon Wandachowicz.

Potrzebny praktykant biurowy. Podania napisane własnoręcznie, wraz z życiorysem, kierować do Administracji „Gazety Pabjanickiej“ do dnia 8 marca pod „Praktykant“.